

**TÜBİTAK PROJE ÖNERİSİ BİLİMSEL
DEĞERLENDİRME FORMU VE BİLGİ NOTU
(POBDF-01)**

Bu form, proje önerilerinin (1) özgün değer, (2) yapılabilirlik ve (3) yaygın etki boyutlarında bilimsel değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Değerlendirmelere yardımcı olmak amacıyla “Phrase Anchored Rating Scale” olarak bilinen tanımlayıcı kriter/kavramlar forma eklenmiştir.

Formda yer alan çok iyi, iyi, iyi değil/yetersiz seçeneklerinden sadece birinin işaretlenmesi ve bunun gerekçesinin **ayrıntılı olarak** açıklanması beklenmektedir. Bu süreçte formdaki kriter/kavram cümlelerinden faydalanabilir, uygun olanları açıklamalarınızda kullanabilirsiniz. Açıklamalar için ayrılan yerin yetmemesi durumunda yazım alanı gerektiği kadar uzatılabilir.

2004 yılından itibaren uygulanmakta olan “Panel Sistemi”ne göre belli disiplinler altında gruplandırılan projeler, bir moderatör başkanlığında söz konusu disiplinlerin uzmanlarından (genellikle 5-9 kişi) oluşan panelistler/danışmanlar tarafından değerlendirilmektedir.

Proje değerlendirme sürecinin tümünde gizlilik esas olup, proje dokümanlarının özenle korunması şarttır. Bireysel değerlendirme ve Panel çalışmalarında uyulması gereken ilke ve etik kurallar imza sayfasında yer almaktadır.

DANIŞMAN/HAKEM/PANELİSTLERİN (D/H/P) UYMASI GEREKEN İLKE VE ETİK KURALLAR

1. Projeler bilimsel kural ve kriterler çerçevesinde objektif olarak değerlendirmeli, fırsat eşitliği, kişisel/kurumsal ilişkiler ve yorumlar dikkate alınmamalıdır.
2. Proje ekibinde bulunan bir kişi ile çıkar çatışması/çakışması varsa değerlendirme yapılmamalıdır. Bu gibi durumlarda, ilgili Araştırma Grubuna ivedilikle bilgi verilmeli ve panel toplantılarında söz konusu projelerin değerlendirilmesi aşamasında yer alınmamalıdır. Çıkar çatışması/çakışması olarak yorumlanabilecek ilişki ve durumlar aşağıda belirtilmektedir:
  - a. Tez hocası/öğrencisi olmak,
  - b. Son üç yıl içinde makale/tebliğ/proje/kitap gibi ortak çalışma yapmış, yapmakta veya yakın gelecekte yapacak olmak,
  - c. Aynı kurumda çalışıyor/görevli olmak veya yakın gelecekte görevlendirilmeleri/ çalışmalarını muhtemel olmak,
  - d. Proje hakkında görüş bildirmiş olmak ve/veya projenin hazırlanmasına herhangi bir katkıda bulunmuş olmak,
  - e. Daha önce yargıya intikal eden ihtilafların tarafları (hasım) olmak,
  - f. Akraba olmak ya da akraba veya boşanmış olsalar bile 3.derece dahil kan bağıyla veya 2. derece dahil sıhri hısımlık olmak,
  - g. Tarafsız davranmayı önleyecek derecede olumlu/olumsuz düşünce/önyargı sahibi olmak.
3. Panelde görüşülecek tüm projelere ilişkin bilgi sahibi olarak panele gelinmelidir.
4. Proje önerisi ile ilgili her türlü bilginin (moderatörün, panelistlerin ve proje danışmanlarının isimleri, panelistlerin/danışmanların değerlendirme veya görüşleri, panel toplantı içeriği, Panel Ortak Raporunun içeriği vb.) ve kendileriyle TÜBİTAK arasında yapılan yazışma ve görüşmelerin gizli olduğu bilinerek bu gizliliğe uygun davranılmalıdır.
5. Proje önerisinin içeriği ve panel ile ilgili bilgiler üçüncü kişilere aktarılmamalı ve başkaları tarafından kullanılma olasılığı engellenmelidir.
6. Proje önerisinin içeriği şahsi amaçlarla kullanılmamalı; elektronik ortamdaki bilgi , yazılı bilgi, bilgi notu, değerlendirme, çalışma ve görüş notları görev tamamlanınca imha edilmelidir.
7. Proje önerisinin değerlendirilmesiyle ilgili bilgiler hiçbir zaman proje yürütücüsü ve ekibinden (araştırmacı, danışman, bursiyer) herhangi birine aktarılmamalıdır.
8. Proje önerisi değerlendirmelerinde olumlu ve olumsuz görüşler gerekçelendirilmeli ve bu görüşler Araştırma Grubunun yürütücülere yazılı olarak bildirebileceği şekilde hazırlanmalıdır.
9. Proje önerisinde bilimsel etik kurallara aykırı bir durumun tespiti halinde ilgili Araştırma Grubu yazılı olarak bilgilendirilmelidir.

Yukarıda belirtilen hususları okuduğumu ve bu bilgiler ışığında, numarası ve başlığı ilk sayfada mevcut projeyi değerlendirmemde sakınca bulunmadığını; gerek bu formda gerek panel toplantılarında ve gerekse Danışman/Hakem/Panelist sıfatıyla yer aldığım diğer işlerde yaptığım/yapacağım değerlendirme ve verdiğim/vereceğim görüşlerde TÜBİTAK tarafından belirlenmiş kurallara uyduğumu/uyacağımı beyan ve taahhüt ederim. Panel esnasında ve/veya sonrasında, ayrıca panel dışı değerlendirmelerimde yukarıda belirtilen hususlara aykırı davranışlarımın olması durumunda, konunun TÜBİTAK Araştırma Yayın Etiği (AYEK) tarafından inceleneceğini kabul ederim.

Adı Soyadı :	
TC Kimlik No :	
Adres :	
Tel :	
GSM :	
E-Posta:	
Banka Adı ve Şube Kodu :	IBAN Numarası :

TÜBİTAK

Tarih :

İmza :

**TÜBİTAK
PROJE ÖNERİSİ BİLİMSEL DEĞERLENDİRME FORMU**

PROJE NO :

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ :

PROJE BAŞLIĞI :

1- PROJENİN ÖZGÜN DEĞERİ

ÇOK İYİ

İYİ

İYİ DEĞİL/YETERSİZ

GEREKÇE / AÇIKLAMA

2- PROJENİN YAPILABİLİRLİĞİ

ÇOK İYİ

İYİ

İYİ DEĞİL/YETERSİZ

GEREKÇE / AÇIKLAMA

a. Yöntem:

b. Ekip:

c. Ekipman:

3- PROJENİN YAYGIN ETKİSİ

ÇOK İYİ

İYİ

İYİ DEĞİL/YETERSİZ

GEREKÇE / AÇIKLAMA

PROJENİN BÜTÇESİ VE GEREKÇESİNİN UYGUNLUĞUNA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ :

PROJE SÜRESİNİN UYGUNLUĞUNA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ :

PROJE İLE İLGİLİ DİĞER GÖRÜŞLERİNİZ :

Proje Önerisi Bilimsel Değerlendirme Raporunun Hazırlanmasında Yol Gösterici Olabileceği Düşünülen Kriterler Aşağıda Verilmektedir

PROJENİN ÖZGÜN DEĞERİ İLE İLGİLİ KRİTERLER:

ÇOK İYİ		
1	Proje konusunun mevcut bilim ve teknolojideki yeri açıkça ortaya konulmuş ve gerekli literatür taramasıyla desteklenmiştir.	☐
2	Hipotezler araştırma konusunu incelemek için çok iyi düşünülmüş, alternatifler göz önüne alınmıştır.	☐
3	Yeni bir fikir, teknoloji, bilimsel yöntem veya kavramsal/kuramsal çerçeve geliştirilmesine yöneliktir.	☐
4	Öneri mevcut bilim ve teknolojideki ve/veya halen kullanılmakta olan deneysel yöntemlerdeki eksiklik ve hataları doğru olarak ortaya koymaktadır.	☐
5	Web of Knowledge ve Scopus'da kayıtlı dergilerde veya kitaplarda yayımlanma potansiyeli bulunmaktadır.	☐
6	Patent alma potansiyeli bulunmaktadır.	☐

İYİ		
1	Ürün, malzeme, teknoloji veya teoride mevcuda göre iyileştirme veya ilerleme sağlanmasına yöneliktir.	☐
2	Diğer hakemli ve indekslerde kayıtlı dergilerde yayımlanabilme veya konferanslarda sunulabilme potansiyeli bulunmaktadır.	☐
3	Bilgi ve teknoloji transferi ile yerel, ulusal veya uluslararası bir soruna çözüm getirilmesine yöneliktir.	☐

İYİ DEĞİL/YETERSİZ		
1	Yöntem, kuram ve bilgi olarak kayda değer bir yenilik getirmemektedir.	☐
2	Diğer hakemli ve indekslerde kayıtlı dergilerde yayımlanabilme veya konferanslarda sunulabilme potansiyeli zayıftır.	☐
3	Araştırmanın bilimsel tutarlılığı, bütünlüğü ve anlamı açıkça ortaya koyulmamıştır.	☐
4	Araştırmada net bir bilimsel/teknolojik soru ortaya atılmamıştır.	☐
5	İnceleme/veri toplama/durum saptama/rutin çalışma niteliğindedir.	☐
6	Gerekçede belirtilen yayın/kaynaklarda benzeri çalışmaların sonuçları vardır. Projenin bu duruma ne katkı/ilerleme sağlayacağı belirsizdir.	☐
7	Literatür taraması yapılmamış/"ham liste" mahiyetinde olup, araştırmanın temel konusunun/amacının önemine işaret etmemektedir.	☐

PROJENİN YAPILABİLİRLİĞİ İLE İLGİLİ KRİTERLER:

YÖNTEM YÖNÜNDEN:

ÇOK İYİ		
1	Yaklaşımın tasarımı ve seçilen yöntemler amaçlara ulaşmaya çok uygundur.	☐
2	Yöntemler belirgin ve doğru olarak açıklanmış (prosedürün verilmesi gerekli değildir) ve/veya literatüre/standart metodlara atıflar yapılmıştır.	☐
3	Seçilen yöntemler hipotezleri test etmek için gerekli değişkenleri içermektedir.	☐
4	Hipotez ile ilgili ön çalışmalar yapılmış ve ön sonuçlar alınmıştır.	☐
5	Seçilen yöntemlerle ilerleme kaydedilememesi durumunda çare olabilecek alternatifler (B planı) düşünülmüştür.	☐

İYİ		
1	Yaklaşımın tasarımı ve seçilen yöntemler amaçlara ulaşmaya elverişlidir.	☐
2	Yöntemler yeterince açıklanmıştır. (prosedürün verilmesi gerekli değildir)	☐
3	Beklenmeyen/farklı durumlarda değişik yöntemler kullanma hazırlığı vardır.	☐

İYİ DEĞİL/YETERSİZ		
1	Etik Kurul İzni / Diğer Gerekli İzinler alınmamıştır.	☐
2	Yöntemler hedeflere/hipotezlere ulaşmaya uygun değildir.	☐
3	Deneylerin hipotezlerle ilişkisi açıkça ortaya koyulmamıştır.	☐
4	Yöntemler alışılmış bilimsel içerikte anlatılmadığından açıkça anlaşılmamaktadır.	☐
5	Önerilen tasarım ve yöntemlerden çok daha kapsamlı çalışma gereklidir.	☐
6	Olası problemler/kısıtlamalar dikkate alınmamıştır.	☐
7	İstatistiksel analiz ihtiyaçları yeterince hesaba katılmamıştır.	☐

EKİP YÖNÜNDEN:

ÇOK İYİ		
1	Proje yürütücüsü önerilen projeyi yürütebilecek bilimsel birikime sahiptir.	☐
2	Proje yürütücüsünün proje konusuyla ilgili olarak ulusal ve/veya uluslararası proje yürütme deneyimi vardır.	☐
3	Proje yürütücüsünün proje ile ilgili konularda son yıllarda uluslararası indekslerde kayıtlı dergilerde yapılmış yayınları vardır.	☐
4	Proje yürütücüsünün ulusal ve uluslararası işbirliği deneyimi vardır.	☐
5	Proje yürütücüsünün danışmanlık/hakemlik/editörlük deneyimi vardır.	☐
6	Proje yürütücüsü, yüksek lisans ve doktora yaptırmış/yaptırmaktadır.	☐
7	Ekipteki araştırmacıların uluslararası indekslerdeki dergilerde yayınları vardır.	☐
8	Ekipteki araştırmacıların proje yürütme deneyimi vardır.	☐
9	Ekipte yüksek lisans ve doktora yaptırmış araştırmacılar vardır.	☐
10	Ekipteki araştırmacıların uluslararası dergilerde hakemlik/editörlük deneyimi vardır.	☐

11	Ekipteki araştırmacıların ulusal/uluslararası işbirliği deneyimi vardır.	☐
12	Ekipte araştırmacıların arasında kitap (ders kitapları dışında) yazmış araştırmacı vardır.	☐
13	Proje ekibi projenin gerektirdiği sayı ve disiplinlerdendir.	☐
14	Proje ekibinde TÜBİTAK bilim, hizmet ve teşvik ve benzeri ödöl almış olan araştırmacılar vardır	☐
15	Tüm ekip üyelerinin görevleri/rolleri ve gereklilikleri/gerekçeleri açıkça belirtilmiştir.	☐
16	Ekipte araştırmacılarla birlikte sonuçları kullanacak uygulayıcılar da bulunmaktadır.	☐

İYİ		
1	Proje ekibindeki genç araştırmacıların eğitimi ve bilgi birikimi yeterlidir.	☐
2	Proje yürütücüsünün proje konusu dışındaki konularda yayın/patentleri vardır.	☐
3	Ekibin proje konusu dışında ulusal ve/veya uluslararası proje yürütme deneyimi vardır.	☐

İYİ DEğİL/YETERSİZ		
1	Yürütücünün önerilen projeye yakın büyüklükte proje yürütme deneyimi yoktur.	☐
2	Yürütücünün proje ile ilgili konulardaki bilgi birikimi yetersizdir.	☐
3	Yürütücünün proje ile ilgili konularda nitelikli yayını bulunmamaktadır.	☐
4	Ekipteki araştırmacıların proje ile ilgili konularda bilgi birikimi yetersizdir.	☐
5	Ekipte, projeye katkısı belirsiz kişiler bulunmaktadır.	☐
6	Çok gerekli olmasına karşın ekipte ..... konusunda uzman bulunmamaktadır.	☐

EKİPMAN/ORTAM YÖNÜNDEN:

ÇOK İYİ		
1	Projenin yürütüleceği birimin altyapısı/ortamı/olanakları yeterlidir.	☐
2	Proje kapsamında istenilen ekipman ek ekipman mahiyetindedir ve mevcut altyapı ve proje ile uyumludur.	☐
3	İstenilen ekipman uzun süreli ve birden fazla projede kullanıma uygundur.	☐
4	TÜBİTAK dışında kurum/kurumların önemli ayni/nakdi katkısı vardır.	☐

İYİ		
1	Projenin yürütüleceği birimin altyapısı/ortamı/olanakları kısmen yeterlidir; ancak projenin yürütülmesi için başlıca ekipman desteğine gereksinim vardır.	☐
2	Proje kapsamında istenilen ekipman mevcut altyapı ve proje ile uyumludur.	☐
3	TÜBİTAK dışında kurum/kurumların ayni/nakdi katkısı vardır.	☐

İYİ DEğİL/YETERSİZ		
1	İstenilen ekipman "ek" değil, projenin yürütülmesi için gerekli "başlıca" ekipman mahiyetindedir.	☐
2	İstenilen ekipman, mevcut altyapı ve proje konusu ile uyumlu değildir.	☐
3	Kuruluşta mevcut olan ekipman proje kapsamında tekrar talep edilmiştir.	☐

PROJENİN YAYGIN ETKİSİ İLE İLGİLİ KRİTERLER:

ÇOK İYİ		
1	Evrensel veya yerel düzeyde olma özelliğine sahiptir.	☐
2	Farklı bilimsel ve teknolojik alanlarda kullanılabilme özelliğine sahiptir.	☐
3	Yeni projelerin üretilmesine temel oluşturabilme özelliğine sahiptir.	☐
4	Toplumun sorunlarına çözüm üretebilecek niteliktedir.	☐
5	Proje konusu, alanındaki BTYK, DPT veya TÜBİTAK tarafından belirlenen ülke öncelikleri arasındadır.	☐
6	Toplumun kullanılmayan kaynaklarının kullanılmasını sağlamaya yöneliktir.	☐
7	Uluslararası alanda Türkiye'nin öncü konuma gelmesine katkı sağlayabilecek niteliktedir.	☐
8	Uluslararası, ulusal kaynaklardan veya endüstriden destek almıştır.	☐
9	Ülkenin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlama potansiyeli vardır.	☐
10	Yurtdışı bağımlılığı gideren yeni bir ürün veya model geliştirme potansiyeli vardır.	☐
11	Ülkenin bilimsel ve teknolojik araştırma gücüne, bilim insanı yetiştirilmesi ve yeni yetenekler kazanılmasına katkı sağlama potansiyeli oldukça yüksektir.	☐
12	Ülkenin risklerinin ve avantajlarının belirlenmesine yöneliktir.	☐
13	Sonuçların "ticarileştirilme" potansiyeli yüksektir.	☐
14	Proje disiplinler arası ve grup çalışmalarını içermektedir.	☐
15	Proje uygulayıcı kurum/kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlanmıştır.	☐

İYİ		
1	Tek bir bilimsel veya teknolojik alanda kullanılabilme özelliğine sahiptir.	☐
2	Yeni projeler üretme potansiyeli sınırlıdır.	☐
3	Bir ulusal kaynaktan veya endüstriyel kuruluştan sınırlı destek almıştır.	☐
4	Bölgesel ekonomiye kısmi katkı sağlama potansiyeli bulunmaktadır.	☐

İYİ DEĞİL/YETERSİZ		
1	Bilim ve teknolojiye katkı sağlama potansiyeli zayıftır.	☐
2	Proje konusu, alanındaki ülke öncelikleri arasında değildir.	☐
3	Tescil edilecek çıktılar elde etme potansiyeli oldukça zayıftır.	☐
4	Diğer hakemli ve indekslerde kayıtlı dergilerde yayımlanabilme veya konferanslarda sunulabilme potansiyeli oldukça zayıftır.	☐

